

Bacăul real și Bacăul artiștilor



Ce are Bacăul numai al lui? Ce are un oraș numai al lui? Probabil numele și geografia. Dar și amintirile oamenilor. Însă de-ar fi să scriu o poveste de dragoste din zilele noastre, unde s-ar petrece ea, dacă nu într-un mall? Și mall are fiecare oraș. Ce amintiri am eu legate de Bacău și care sunt amintirile orașului? Amintirile copilăriei. Adolescența mi-a fost indecisă. Copilăria nu. Am la degetul mic cartierul CFR, dealurile de la Luizi Călugăra cu derdelușuri, unde mergeam cu sania, sau ștrandul Tineretului, unde ne coceam vara la soare. Hoții și vardisții pe străzi, mutilările „jucate” pe casele și turnurile de apă, tenisul cu piciorul, „golani” cartierului, bătaile și presupunerile despre sex. Nu-mi scapă nici o amintire. Dar adolescența, vârsta iubirilor... ea a fost cu totul altceva, din cauza timidității. E ștearsă. Nici un loc imprimat definitiv, ca strada iubitei, casa în care locuia, parcurile prin care ne-am plimbat, băncile pe care am stat printre statui. N-am făcut lucruri nebunești, ca să am amintiri grozave... Dar ce este al Bacăului din toate astea? Cred că mai nimic. Concluzia este că un oraș se inventează, nu se descrie. Pe de altă parte, un oraș este o impresie. Dacă mai mulți scriu despre el în aceeași epocă, recunoști același oraș în scrierile lor și poți

spune: iată orașul? Oferă mai mulți oameni aceeași impresie? Dacă da, atunci orașul are o personalitate a sa, se definește față de toți oamenii lui la fel. Ce-am scris despre Franța lui Celine și-a lui Vollard? Impresiile lor oferă aceeași sugestie. Să sari de la un oraș la o țară, nu-i mare lucru.

De aceea problema se poate pune și altfel. Avem noi, românii, o identitate suficient de bine definită, încât să fie observabil un spirit al nostru de mai mulți observatori independenți? Și aidoma: au băcăuanii o identitate a lor? Întrebarea pare retorică. Nu, nu au. Dar Dublinul lui Joyce? Cred că Joyce i-a inventat identitatea. Bacăul lui Petre Cimpoeșu din „Christina domestica...” este Bacăul doar cu numele, un Bacoville. N-are nimic de recunoscut din el cineva care trăiește aici. Dar faptul că am scris la ziar despre „obiectivele” orașului, ca Parcul Cancicov sau Parcul Trandafirilor, despre statuia lui Ștefan sau despre Catedrala Ortodoxă, despre Observatorul Astronomic „Victor Anestin”, sau despre hotelurile sale – îl face mai palpabil, oferă ceva din identitatea lui? Ce definește de fapt orașul? Poate câțiva dintre oamenii săi. Cu siguranță Bacovia. Poate Ilie Boca și școala sa de pictură. Poate Ovidiu Genaru sau poate Petru Cimpoeșu cu personalitatea sa aparte. Poate George Bălăiță (dintre cei ce au fost și rămân ai orașului). Sau pitorescul Sergiu Adam, care și el a făcut ceva istorie culturală aici. Sau, de ce nu, vizitele lui Bogdan Hanu în Bacău, unde vine să-și încarce pilele poetice. Și iată o temă. Ce-ar fi să scrie scriitorii Bacăului pe o temă? Cum văd ei Bacăul! Să scrie despre el Genaru, Boca, Cimpoeșu, Hanu, Eugen Uricaru... și tinerii.

Dan PERȘA



Că o imagine face cât o mie de cuvinte au spus-o alții și o spun acum și autorii albumului **Între oglinzi paralele. O istorie ilustrată a Bacăului** (Bacău, Editura Bibliotecii „C. Sturdza”, 2018), Mihai Ceucă și Adrian Jicu, cei care s-au gândit să valorifice un tezaur documentar impresionant, constând în principal într-o suită de cărți poștale ilustrate, grupate în așa fel încât să reflecte ultimul veac de existență a urbei bacoviene.

Împărțită în 12 capitole, materia celor 240 de pagini e însoțită de câte o poveste pentru fiecare în parte, comprimată sugestiv în titlurile care vorbesc de la sine despre metamorfoza acestei așezări multisekulare: *Bacăul panoramic; De la comună urbană la municipiu; Ulițe, străzi și bulevarde. „Ciorbă”, pietriș și asfalt; Casa Morțun. Povestea unor înstrăinări: Primăria, Biblioteca și Starea Civilă; Palatul Administrativ – ambiția urbanizării; O „struțocămilă” dispărută: Ateneul cultural; Palatul Mărăști/Athenée Palace – orgoliul modernității; Grădina publică de altădată; Școlile Bacăului; Sub semnul divinității: biserici, catedrale și sinagogi; Un târg de negustori. Aspecte economice și Toate drumurile duc la... gară.*

Flancate de o prefață aparținând criticului literar de la revista *Ateneu* și de o postfață semnată de invidiatul colecționar băcăuan, această impresionantă carte-album e însoțită de o iconografie, o bibliografie și un colofon, din paragrafele căruiu aflăm că ea a fost tipărită „cu ocazia Conferinței Naționale a Bibliotecilor din România și a Centenarului Marii Uniri, ca mărturie a devenirii Bacăului peste secole”. O inițiativă meritorie, utilă tuturor celor interesați de aceste meleaguri. (C.G.)